

loge se uveljavijo tudi pri občinskih volitvah tajne volitve po listkih. To je glavna sprememba. Nadalje je preosnovano dosedanje reklamacijsko postopanje in postopanje pri volitvi župana.

— **Slovenska ljudska stranka** na Kranjskem je prejšno nedeljo naredila dvanajst volilnih shodov. Vsi so bili dobro obiskani in je povsod na stotine volilcev odobraval načela te stranke. — Za krško-trebanjski volilni okraj kandidira dr. Janko Hočevar.

— **V Ljubljani** je občinski svet sprejel volilno preosnovo za občinski svet. Voliti so upravičeni občani obojega spola, katerim je predpisan v mestni občini ljubljanski kak direktni davek vsaj že leto dni, ljubljanski častni meščani in vsi v Ljubljani bivaajoči avstrijski državljani, ki so dopolnili 24. leto svoje starosti in bivaajo vsaj dve leti nepretrgoma v Ljubljani.

— **Goriško.** V sežanskem, komenskem in ajdovskem okraju je postavljen za kandidata svetnik dr. P. Lahajner.

— **Goriški deželni zbor** je povišal število kmečkih mandatov za dva, ter je osnoval četrto kurijo z dvema volilnima okrajama in s šestimi mandati.

— **Za volilno dolžnost** so se izrekli češki kmetje.

— **Nizje Avstrijsko.** Namestnija je izdala ukaz, v katerem se izreka proti razkosovanju zemljišč od strani barantačev z posestvi. Nalaga županom in okrajnim glavarstvom, naj pazijo nato in naj take ljudi naznanijo.

— **Zmaga dunajskega krščansko-socialnega delavstva.** Pri volitvah v dunajsko okrajno bolniško blagajno so socialni demokratje propadli. Socialni demokratje so na Dunaju propadli tudi pri volitvi uprave bolniške blagajne tobačnega delavstva. Preteklo nedeljo so krščansko-socialni delavci pregnali na Dunaju socialne demokrate tudi iz pomočniškega zbora tkalcev. Z vsakim dnem naraščajo vrste krščansko-socialnega delavstva na Dunaju.

— **Pomadžarjenje ljudskih šol na Ogrskem.** Sedaj se vrši v ogrski zbornici razprava o zboljanju plač ogrskih državnih učiteljev. Tej razpravi bo sledila ona o plačah učiteljev na konfesionalnih šolah. Tozadevni načrt naučnega ministra Apponya je prirojen v prvi vrsti za širjenje madjarizacije v nemadžarskih šolah. Glavna naloga učitelju na teh šolah ima biti, da otrokom ubija v glavo madjarski jezik. Todj kriči seveda proti vsakemu odgojstvu. Kajti, če bo hotel učitelj le količkaj ustreči novemu zakonu, bo moral zanemarjati ves drugi, za življenje neizogibno potreben pouk. S tem bo ljudska šola odtegnjena svojemu vzvišenemu namenu in bo stavljena v službo nasilne politike. Naravno je torej, da se hočejo zastopniki narodnosti najodločneje upreti šolski politiki. V to jih sili ljubezen do svojega ljudstva, jih sili ne le vzroki politične, ampak tudi kulturne naravi. Ogorčenje med narodnostmi vsled teh naklepov vlade je toliko, da tudi najzmernejši med njimi najodločneje odklanjajo načrt, ki hoče ubiti vsako šolsko svobodo. Seveda ne bo koristil ves odpor; večina gotovo sprejme načrt, kakoršen je. No, tudi madjarskih azijskov nasilje ne bo moglo delati čudeže proti živim narodnim organizmom, ki se od dne do dne bolj zavedajo svoje narodnosti. Kar se noče posrečiti mogočni Prusiji proti razmerno maloštevilnim Poljakom, se tudi divjim Madjarom ne posreči proti nad polovico prebivalstva na Ogrskem.

— **Novo prusko nasilstvo.** Poznanjska vlada je z dovoljenjem pruskega naučnega ministrstva ukazala, da se od Velike noči smejo sprejemati v srednje šole samo tisti poljski učenci, ki dokažejo, da dostojno razumejo nemški jezik, da bodo mogli odgovarjati na stavljena vprašanja.

Mati je odločila poroko čez dva meseca. Bila je doba radosti, blažene sanje, iz kojih sem se zbudil kruto.

Napovedali so vojsko s Prusijo. V naglici sem prihitel posloviti se od rednika in neveste.

„Povrnil se boš s križcem, moj sinček“, šepetal mi je rednik in se silil v smeh, dasi so točile oči solze.

„Bojim se, da se ne vrneš“, tožila je nevesta Roza.

Oh, v takih trenutkih mora imeti človek orjaško moč. Naglo sem se ozrl po kraju, kojega morda vidim zadnjič: sivo zidovje župnišča, z rožami obarasteno hišico Rozino. Trpko sem se nasmejati; pritisnil sem še na srce svoje drage, potem pa odšel, ne da bi se ozrl nazaj.

Poznate, gospoda, krvave dneve, ki so sledili. Niti obupen boj ni zabil sovražniku prekoračiti meje, in mnogi izmed vas so raje zlomili pri Sedanu meče, kot da bi je izročili sovražniku. Kedo se je spominjal v boju na svoje drage. Jediná misel vsakega je bila borba za čast zastave. Konečno, po dolgi nesreči je bil sklenjen mir, in kedor je zdrav ostal, obračal je oči proti rojstnem kraju in družini. Tudi jaz sem hitel v Z., ki je bil žalibog preblizu nemški meji.

Rozina hišica je bila zaprta in pred župniščem, zasutim s krogli, je sedel oprt ob zid neki stari mož z brevijem v roki. Bil je moj ubogi rednik.

Srce se mi je skrčilo, ko sem ga pogledal pripognjenega in njegove bele lase. Koliko je neki pretrpel! vzkliznil sem od žalosti. Močno me je pritisnil na srce in se razjokal.

Razne novice.

* **Kmetje slovenski, pristopajte h Kmečki zvezi!** Blagajnik Zveze je vrli g. Fr. Pišek, župan v Orehovi vasi, pošta Hoče pri Mariboru. Udnina znaša jedno krono.

* **Volilci, pozor!** Dolžnost nas veže, da pazite po vseh občinah, kdaj bodo razpoloženi volilni imeniki. Ne zamudite reklamacijske dobe! Dolžnost vsakega somišljenika je, da skrbi, če je vsak somišljenik vpisan v imenik.

Velikonočne počitnice se prično po državnih srednjih šolah dne 26. t. m., ne 27., kakor je predpisano.

* **Za dijaško kuhinjo v Mariboru** so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: gostje na gostiji Jožeta Majema 2 K; Kaučič Matija 4 K; posojilnica v Gornji Radgoni 30 K; namesto venca na grob g. nadučitelja Goloba iz St. Janža na Dr. p. 10 K; župnik Rotner, župan Uršelj, občinski odborniki pameški in trgovec Radšel namesto venca na krsto č. g. mestnega župnika Jazbeca 20 K; Cilenšek, župnik, 1 dolar (4 K 40 v); hranilno in posojilno društvo v Ptuj 100 K; od lemaškega omizja nabrali štiri gg. za dijaško kuhinjo namesto venca na grob g. jurista Ad. Robiča 12 K; Dr. Rosina kot uspeh poravnave (Jak. Kosar proti Fr. Kučaj) 20 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati!

* **Razglednice in narodni kolek** v prid družbe sv. Cirila in Metoda je sprejel v svojo upravo te dni ljubljanski knjigotržec g. Ivan Bonač. Trgovci, podružnice, rodoljubkinje in rodoljubi naročite vse to odslej pri njem. Sedaj ima v zalogi Grezotičeve razglednice, pomladanske razglednice in za veliko noč.

* **Tržne vesti.** Akoravno je že pretekla polovica marca, vendar še zima nikakor ni prenehala. Po dnevu je še toplo, po noči je pa mraz jako občuten. Pretečeni teden je celo padlo precej snega. Poročila o ozimini se glase vedno neugodnejše, vendar natančna še niso. Kupčija je bila celi minoli teden precej mrtva, promet je jako neznanen, ker ni povoda kakim spremembam. Negotov položaj setev vpliva na ponudnike, da ne pridejo z blagom na trg. Ponudbe so torej skromne, tudi se ne povprašuje po blagu v večji meri. Pšenica je ostala nespremenjena. Slabša vrsta pšenice se prodaja s popustom v ceni. Rž je stalna. Istotako oves. Turšica je visoka v cenah. Otrobi so visoke cene.

* **Zivinske cene na Dunaju.** Voli 78—88, krave 66—72 (za 100 kg žive teže), teleta 114 do 146, in svinje 100—130 (100 kg mrtve teže).

* **Štajerski kmetijski družbi** je deželni poslanec Huber očital, da je premalo storila za kmetijstvo, ker sedijo v odboru sami gospodje. Glavemu tajniku družbe je očital, da uganja politiko.

* **Odkodnino** za zdrave klavne svinje vseh kakovosti, katere se v svrhu zatiranja svinjske kuge v mesecu marcu 1907. l. uradno zakoljejo, določilo je c. kr. namestništvo v Gradcu na 1 krono 22. vinarjev za vsak kilogram.

* **Svarilo pred izseljevanjem.** Razširja se vest, da so v Green-Montains-u, 12 milj. proti severu od mesta Uvalde v Teksasu v Ameriki našli zlato in bakreno rudo. Iz poročil došlih c. kr. ministru za notranje stvari, je povzeli, da je neka družba kupila ves okoli najdenega kraja ležeči svet in ni v okolici dobili več sveta. Malo je tudi upanja, da se dobi ondi delo, ker je na licu mesta že mnogobrojnih delavskih sil. — Po poročilu, došlih c. kr. ministru za notranje stvari, se je v zadnjem času dokaj pomnožilo število onih izseljencev, ki si iščejo na Portugalskem zaslužka. Ker so pa razmere v tej deželi vobče dokaj slabe in je posebno takim osebam, ki niso večji portugalskega

jezika, skoro nemogoče dobiti delo, je c. kr. ministru za notranje stvari primorano, svariti pred izseljevanjem na Portugalsko.

* **Slov. Kmečka zveza za Štajersko** — klerikalna ?? Celjski gospodje dr. Kukovec, dr. Božič, dr. Šernec, dr. Štiker, dr. Karlovšek vsak dan kličejo: „Kmetje, ne vstopajte v Kmečko zvezo, ta je klerikalna, duhovska! Duhovni hočejo vpreči kmeta v svoj klerikalni voz!“ Ti gospodje v glaserokavih in z visokimi cilindri si pač mislijo, da jim bo največ pomagalo obrekovanje Slov. kmečke zveze. Kaj je klerikalizem? Klerikalizem je duhovniška nadvlada. Da je Kmečka zveza klerikalna, da Kmečka zveza želi duhovniško nadvlado, to je bajka, katero so si celjski gospodje izmislili, da s tem slepe naše ljudstvo. Kmečka zveza noče duhovniške nadvlade in je ne bo nikdar priznala. Kmečka zveza ni radi duhovnikov ustvarjena, ampak radi kmeta. Kmečka zveza pa ne bo nikdar odpravila sodelovalcev, če so tudi iz duhovniškega stanu. V odboru zveze sede razven dr. Korošca in dr. Jankoviča samo kmetje in sicer le samostojni kmetje, ki znajo samostojno misliti, katerim ni treba v Celje hoditi po svojo politično modrost. Kmečka zveza ima celo najboljše spodnještajerske kmete v svoji sredi, n. pr. Roškarja, Pišeka, Mlakerja, Vrečkota itd. Kmečki zvezi pa je vsak odkrit zagovornik njenih ciljev dobrodošel, naj pride iz tega ali onega stanu. Kmečka zveza ne zametuje nobenega stanu, zahteva pa, da se oni stanovi zavzamejo za koristi kmečkega stanu, ki je dandanes najbolj v nevarnosti. Kmečka zveza ima namen, vse stanove pritegniti v ubrano sodelovanje za skupne koristi; ta njen namen se bode s časom tudi na zunan pokazal v polnem obsegu.

* **O Narodni stranki** piše tržaški list „Edinost“: „V Celju se je ustanovila pod imenom „Narodna stranka“ politična struja, ki je le po imenu nova, ki je le prišla na dan z novim glasilom, ali po svojem jedru je na njej malo novega, in kar je novega, to pomnožuje politično zmešnjavo. Njen program in njeno nastopanje sta v bistvenih rečeh taka, kakoršen je bil program štajerskega Slovenstva od nekdanj; le tu in tam kaže nekakšne rožičke in nepremišljene izjave.“

* **Socialdemokrat psuje kmeta.** Dne 14. t. m. je utemeljeval v deželnem zboru socialdemokratski poslanec Šaherl svoj predlog glede spremenitve poselskega reda. V svojih izjavah je grdo napadal kmečke posestnike, da slabo ravnaajo s svojimi posli. Imenoval je posestnike „šintarje ljudi.“ Kmečki poslanci so mu krepko ugovarjali.

* **Čudno!** Nova stranka postavlja zaupnike po raznih krajih. Pred ljudstvom pa nočejo veljati za zaupnike. Bomo videli, če se bodo udeleževali zaupnih sej, potem pa na dan z njihovimi imeni, da bomo poznali razširjevalce „kranjskega“ liberalizma.

* **Novi Štajerčevi kmetje.** Na shodu štajercijancev v mariborski nemški kazini je dobila štajercijanska stranka nove pristaje — kmete v svojo sredo in sicer nemškega učitelja in odbornika „Proste šole“ Gasareka, vinsk. trg. Primerja, vse-nemškega poslanca Boštjana ter našega ljubega Franceljna Girstmajerja. Slednji je postal celo zaupnik štajercijanske kmečke zveze za mariborski okraj. No, sedaj pa bo slo, ko je v stranki še bolj vse „mestno.“ Ta novi mestni veter med štajercijanci se opazi tudi na tem, da zadnji „Štajerc“ ne napada samo duhovnikov, ampak že tudi celo število — kmetov. No, sedaj bo pa slo.

* **Očitno sorodstvo.** Skraja se je Narodna stranka sramovala kranjskih svojih bratcev in tajila je liberalizem. Sedaj na se vendar le dan „a dnevom očitno kaže soglasje naših liberalcev s kranjskimi. Svoje shode, svoje napade, svoja obrekovanja, vse priobčujejo tudi v „Slovenskem Narodu.“ Ta list je v zadnjem času ravno tako njihovo glasilo kakor „Domovina“ in „Narodni List.“ Se-

danes kartam.“

Navdušeni klici so se razlegali po dvoranah. „Napravite nabiralno polo, gospod general, jutri prinesemo upisane denarje.“

Iz roke v roko je krožil svinčnik, nazadnje je še zapisal general svoje ime. Za tem je vstal ter pristopil k starčku.

„Glejte, vrli gospod župnik, že jutri morete hiteti domov s štirimi tisoči frankov, koje rabite. Objamem vas v imenu vseh svojih tovarišev in prosim, da za nas molite. Smo včasih poredneži, ali srce je vendar le dobro.“

„Živio šestnajsti lovski polk!“ zaklical je stari duhoven tresoč se na na celem telesu.

„Slava duhovnu junaku!“ klicali so častniki v burnem zboru.

d „Mi ne potrebujemo cesarja, mi ne potrebujemo cesarja“ je upila tolpa črevljarskih vajencev po Dunaju. Prijeti in zaprti so odgovorili na vprašanje, zakaj ne? — „Ker ga že imamo!“

d „Najlepši dan v življenju!“ V nekem nemškem mestecu je umrl neki vojaški veteran, na katerega pogrebni sprevod je poleg veterancev prišel tudi častniški zbor tamošnje posadke, ki je položil na krsto tudi venec. Na pokopališču so po vojaški navadi tudi streljali. Naslednjega dne je šla vdova pokojnega veterana k poveljniku bataljona, da se mu zahvali za čast, izkazano njenemu možu. Major jej je hotel reči nekoliko tolažilnih besed, nu, vdova ga je prehitela z besedami: „Gospod major, vi ne verujete, koliko sem se veselila na vse časti, izkazane mojemu msžu. Iskreno moram reči, da je bil včerajšnji dan najlepši v mojem življenju.“

veda pred ljudstvom je treba še vse to tajiti in celjski doktor Poovinkih bo to tudi točno storil.

* **Fej, vohuni!** Zadnji „Štajerci“ na par mestih pozivlja svoje somišljenike, naj mu takoj in vsakega naznanijo, kdor bi se pregrešil proti postavi o volilni svobodi. „Štajercijanci“ morajo torej sedaj na povelje iz Ptuj postati vohuni in denuncianti, da spravijo par svojih sobratov v zapor. Vzvišena naloga! Štajercijanski kmetje, ali vas res ni sram, da vas mestna gospoda zlorablja za tako nizke posle!

* **Rahločutna „Domovina“** se je razljutila, da je sv. Oče mladeničem Slovenske krščansko-socialne zveze sporočil blagoslov in imenuje ta blagoslov „nedopustno zlorabo“ ter pravi, da se s takim početjem odvrta „vsi misleči, v resnici verni in rahločutni ljudje“ od cerkve. Uboga „Domovina“, zdaj še jo sv. Oče s svojim blagoslovom odbija od cerkve. Kdo bi se potem še naj čutil, da je ta stara zašla zadnji čas popolnoma v liberalni tir.

* **Odkrito vprašanje.** Ali je komandant liberalne stranke dr. Kukovec, ki je imel v Zalcu glavno besedo, tudi neodvisen kmet? Ali je smatrati kandidaturu Robleka neodvisno, ker jo je sklenila že prej Narodna stranka in jo diktirala shodu? O Roblekovem krščanstvu nečemo govoriti, a to je znano, da je Roblek bil v politiki vedno liberallec.

* **Roš — kandidat celjskih doktorjev.** Na strogo zaupnem shodu v Zidanem mostu, do katerega so imeli pristop samo liberalni učitelji in le nekateri izbrani delavci in kmetje, je postavil dr. Kukovec v brežiškem, sevniškem in laškem okraju za državni zbor g. Roša za kandidata. Kmetje in delavci pa se smeji tej kandidaturi, ker g. Roša ne marajo niti za deželni zbor več, sedaj pa jim ga Celjani vsiljujejo še za Dunaj.

* **Sramotilci slovenskega kmeta.** Na zaupni shod, katerega je sklicala Slov. kmečka zveza na Jožefovo v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju, se seveda niso spustili liberalni kričarji Narodne stranke. „Narodna stranka“ je sicer priredila istočasno v gostilniških prostorih nasproten shod; ker pa ni bilo nobenega kmeta na njihov shod, so prišli njeni pristaši kričati pred dvorano, v kateri je zborovala Kmečka zveza. Tuli so, kakor divjaki, psovali duhovščino in papeža. Ko so po shodu odhajali slovenski kmetje, čakala jih je spodaj v veži cela tropa od „Narodne stranke“ nahujskanih ljudi, med njimi mnogo mlečezobnih dečkov, ki so upili nad odhajajočimi kmeti: backi, zarukanci, farski podrepniki, farske riti, ali ste že dobili žegen. Izvizižgali so kmete in jim kazali pesti. Bil je žalosten prizor, ko so ti mlečezobni fantje zasmehovali stare, osivele kmete, ki so mirno korakali skozi te razdivjane množice. Tak sad je obrodilo delovanje Narodne stranke! Ko bi bili naši kmetje tako surovi kakor ta fakanaza, lahko bi bili zmleli v prah teh par fantičkov. Kmetje so bili ogorčeni nad to surovostjo in eden kmet se je izrazil: Čakajte, to sramotenje vam bomo pošteno poplačali na dan volitve! Taki go tisti ljudje, ki so hoteli vsiliti za kandidata Robleka. Kdor ima takšne priporočnike, ta ne bo nikoli kandidat katoliško-narodnih kmetov!

* **Dunajski Sloveni** bodo imeli izredno slovensko božjo službo tudi na velikonočno nedeljo 31. marca popoldne ob pol 3. uri v XV. okr. Ponthongasse 16. Priporočamo svojim dragim rojakom, da se v prav obilnem številu na Veliko noč zberejo v cerkvi sv. Antona, kjer bomo vsi skupaj veselo zapeli: Gospod je vstal, Aleluja!

* **Slov. kat. akad. društvo „Zarja“** v Gradcu si je izvolilo na zadnjem obtem zboru za letni tečaj 1907 sledeči odbor: stud. phil. Josip Puntar predsednik, stud. iur. Boštjan Schaubach podpredsednik, stud. iur. Fran Kovač tajnik, stud. iur. Fran Logar blaginjak, stud. iur. Ivan Milač knjižničar, stud. iur. Alojzij Juvan gospodar.

Mariborski okraj.

m **Kmetje, delavci, možje in mladeniči** le vkup, le vkup! V nedeljo dne 24. marca 1907 priredi kat. del. društvo v Puščavi javni ljudski shod po službi božji v gostilni g. Aleks. Eichlbearja. Predstavil se nam bo naš kandidat kmet in župan Fr. Pišek iz Hotinje vasi ter bo tudi imel govor. Pridite torej, vrli šentlovrenski narodnjaki! Tudi vabimo vrle Rušance, da bomo skupno spoznali moža!

m **St. Lovrenc nad Mariborom.** V nedeljo, dne 24. t. m. popoldne po večernicah bo v gostilni gospe Marije Pernat volilni shod. Govoril bo kandidat g. Franc Pišek, kmet iz Orehove vasi. Volilci, pridite!

m **Na belo nedeljo v Maribor** na Gregorčičevo slavnost! Za Gregorčičevo slavnost se vrše velike priprave. Poleg nenavadno silnih mešanih in moških zborov, ki pojejo samo Gregorčičeve pesmi, nastopijo domači godbeni umetniki (gg. Beran, B. Serajnik, L. Serbinek). Slovanski narodi in vsi stanovci se poklonijo v živi sliki pesniku Gregorčiču. Gdč. M. Osana, priznana izvrstna deklamovalka, bo deklamovala Gregorčičeve pesmi. Slavnostni govornik g. dr. F. Rosina. Natančen dnevni red se naznani v prihodnji številki. K sodelovanju pri pevskih zborih se uljudno vabijo sl. pevci in pevke iz vseh okrajev. Za ljutomerski in gornjeradovski okraj ima note na razpolago g. učitelj Zacherl v Ljutomeru, za ptujski in ormoški okraj g. veleposesnik Zupančič v Ptuj, v Slovenski Bistrici pa g. učitelj Vršič.

m **Nezaslišano.** Štajerska kmetijska družba, ki je popolnoma nepolitična družba, agitira na Zg. Štajerskem za liberalne poslance. Pri nas se še o

kaj takem ni slišalo. Nedeljo dne 17. februarja je imela Sentilska podružnica Štajerske kmetijske družbe na Pesnici pri znamen posilnemeu Gornju svoj shod in čujte, predsednik te družbe je agitiral in priporočal za poslanca liberalnega gospoda in Nemca Girstmayerja Francelna, ki je že neštokrat pri volitvah propadel in katerega v Mariboru nihče ne mara. Saj so ga izbacili iz vseh zastopov! G. Repnik, ali ni to politika? Vi vedno pravite, da kmetijska družba nima nič z politiko opraviti. Zakaj se tega niste držali? Ali je to možato? Kaj pravijo k temu slovenski odborniki g. Thaler in drugi, ki sedijo v odboru te podružnice? Mi prosimo naše deželne poslance, da takoj vložijo radi tega interpelacijo in posvetijo malo Štajerski kmetijski družbi. Pesničanom pa rečemo in jim zagotovimo: Liberallec Francel bo pri prihodnjih državnoborskih volitvah propadel, kakor je dolg in širok, kjerkoli bo kandidiral.

m **Spilfeld.** Dne 11. sušca je umrla po štirimesečni mučni bolezni Tončka Zmuderl, še-le komaj 10 let stara. Presešla se je s svojimi stariši v jeseni lanskega leta od Sv. Ilja v Slov. gor. v Spilfeld. Pogreb je bil kaj veličasten. Sentilska dekleta v beli obleki so prišle, da spremijo svojo tovaršico k zadnjemu počitku. Sentiljski pevski zbor je pel na domu, v cerkvi in na grobu slovenske žalostinke, tako lepo, da so zares vredni, da se jim na tem mestu izreče pohvala.

s **Brezno nad Mariborom.** Ptujski „Štajerci“ je v svoji 9. številki grdo napadel našega g. župnika. Kar se tiče podlega sumničenja brez dokaza resnice, na to se niti ne oziramo, ker ta zmešani list krade sploh čast in dobro ime. Pač pa odločno ugovarjamo zoper to, da bi dopisnik „Štajerca“ svoje laži prodajal kar v imenu vseh faranov ali v imenu vseh boljših posestnikov. Kajti mi g. župnika kot svojega dušnega pastirja po dolžnosti spoštujemo in smo mu hvaležni, da skrbi za red pri službi božji in izloči od cerkvene službe osebe, katere se s svojim pohujšljivim obnašanjem pokažejo nevedne. Novi organist — res cecilianec — je tukaj službo že nastopil 9. marca 1907. Hvaležno moramo tudi priznati, da g. župnik vkljub svoji bolehnosti izvršuje svoje dolžnosti po možnosti natanko, tako v cerkvi in pri bolnikih. Tudi zoper nove zvozne nima nobeden dobro misleči župljan kaj proti, ter srčno želimo in željno pričakujemo večje „harmonično“ zvonjenje. Povdarjamo, da se g. župnika nikakor ne želimo iznebiti, marveč ga prosimo, da še nadalje vstraja v svojem težavnem poklicu. — Janez Rižnik in Gregor Kozjak, cerkvena ključarja; Peter Iršič, trgovec, Rihard Praprotnik, brodar in posestnik.

m **Podova.** Z ozirom na notico pod tem naslovom v predzadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ nam poroča lovec g. Janez Greif, da ni imel pri Klincu psa seboj in torej ni mogel njegov pes ribe ukrasti.

m **Zgornja Sv. Kungota.** C. kr. trgovinsko ministrstvo je dovolilo uvedbo brzojavne službe pri c. kr. poštne uradu v Zgornji Sv. Kungoti.

m **Laporje.** Po naši okolici je hodil dne 9. t. m. ošaben Nemec, ki je kupoval vole pa za tako slabo ceno, da je grdo. Za en stot žive teže je plačal 26 gld., namesto 36 do 40 gld.

m **Sv. Anton v Slov. goricah.** V zadnjem dopisu se nam je pripetila neljuba pomota. Namesto učitelj bi moral stati nadučitelj. Nismo mislili in še manj hoteli napasti g. učitelja Vogrinca.

m **Slovenska Bistrica.** Pogreb predč. g. Ant. H a j s e k, zlatomašnika, kanonika in dekana v Slov. Bistrici, je bil veličasten. Pokazalo se je, da je pokojnik bil vedno ljubezniv do svojih sobratov in ovdč, in to ljubeznjivost so mu duhovni sobratje in ljudstvo vrnil. Dasiravno je bila sobota, je prihitelo ob grob blagega pokojnika vendar 48 duhovnikov in neštivilna množica vernega ljudstva. Pridigoval je njegov nekdanji kaplan predč. g. kan. dr. Matek, maševal in pogreb vodil pa je predč. g. kan. dr. Mlakar. O vrljem in nepozabnem pokojniku še bomo svoječasno več pisali. Zato za zdaj sklenemo s priščno željo in prošnjo, naj mu sveti tamkaj večna luč!

m **Občinske volitve na Vukovskem** pri Mariboru so za nas zopet slabo izpadle. Zmagala je v ponedeljek 18. t. m. v vseh treh razredih nemčursko-liberalna stranka.

m **Izobraževalno društvo v Laporju** priredi dne 25. marca po večernicah poučno zborovanje in društveni sobi. Predaval bo potovalni učitelj g. Fr. Goričan o vinogradništvu ali trtozrju. Trtna uš je že večnoma uničila vinograde, treba bo začeti z novimi nasadi. Poslušajte se torej vsi, udje in neudje društva, te ugodne prilike, da se poučite, kako je v takih razmerah ravnati. K obilni udeležbi vabi odbor.

m **Jarenina.** Kmečko bralno društvo ima v nedeljo dne 24. marca po večernicah svoj peti poučni shod v „Čitalnici“. Govor bo zelo zanimiv. Govoril bo kmečki mladenič iz tuje fare o predmetu: Liberalizem in socialna demokracija sta največja sovražnika kmečkega stanu. Pridite poslušat in gledat, kako govori priprost kmečki fant!

Ptujski okraj.

p **Središče.** Izpit za zidarskega mojstra je z izvrstnim uspehom naredil pri deželni vladi v Ljubljani naš rojak g. Matej Lončarič, stavlbeni poslovođa v Voitsbergu.

p **Pri Sv. Trojici v Halozah** se je obhajal od 3.—10. sušca sv. misijon pod vodstvom čč. o. kapucinov celjskih pri prav obilni udeležbi vernikov iz domače in tudi tujih župnij.

p **Ptujsko učiteljsko društvo** je pri zadnjem zborovanju ostro obsodilo „Štajerca“ in „Slovenskega Gospodarja“. Gospodje, vse gre do neke meje. „Šta-

jerca“ in „Slovenskega Gospodarja“ metati v en pis-ker — je nekaj čudovitega. Povemo pa vam tudi kar odkrito, če bi vi morali voliti med „Štajercem“ in „Slov. Gospodarjem“, boste najbrže na prvega strani. Basta!

p **Slovenska posest.** Ptujška slovenska posojilnica kupila je na dražbi Kaiserjevih zemljišč grajščino Dobrava za 68.000 kron. — Celo posestvo meri 100 oral in je bilo sodno cenjeno na 89.444 kron. Posojilnica dobila je torej to posestvo jako ugodno in sicer za 19.000 kron pod cenilno vrednostjo.

p **Velika Nedelja.** Dne 13. t. m. je odšlo od nas četvero mož za kruhom v daljino Ameriko. Trije „srečolovci“ so oženjeni, a so zapustili dom in svoje, da si baje v novem svetu opomorejo. Kadar bodo poročali, kako se jim izpolnjuje njihovo upanje, naznamo tudi spoštovanim čitateljem „Slovenskega Gospodarja“. Mi pa pravimo že naprej: „Ljubo doma, kdor ga ima...“

p **Iz Obreža.** V 7. števil. ptujškega „Štajerca“ me je dopisun iz Središča kot klerikalnega pristaša strastno napadel. V Jastrebi pri Sv. Bollenku je bila namreč umorjena dne 3. febr. moja tašča Mar. Dečko. „Štajerci“ trdi, da sem jaz razglasil, da jo je zadel mrtvoud in sem jo hotel dati zakopati, da bi zatajil umor, a so žandarji preprečili pogreb. Na to ti odgovarjam, da je sicer rodbina hotela, naj bi bil pogreb dne 6. febr. popoldan, pa se je prestavilo na drugo jutro, kar lahko gosp. župnika vprašaš. Torej je grda laž, da so žandarji preprečili pogreb, ker so prišli 6. febr. zvečer. Ker je imela M. Dečko le majhno znamenje na obrazu, se iz tega ni dalo sklepati, da je umorjena, kar tudi mrliški ogleda ni spoznal. Za Božjo voljo, kaj se torej naj stori, ker je Pavel Tučič, ki je skupno s starko stanoval, trdovratno trdil, da je umrla naravne smrti dne 4. febr. Sumilo se je le to, zakaj ni naznanil njene smrti in da ga je našla njena vnukinja dne 5. febr. opoldan pri nji zaklenjenega. Zato so prišli orožniki vprašati. Ker se je tudi proti njim surovo obnašal, so stvar naznanili sodniji. Drugi dan je prišla zdravniška komisija in je dognala, da je M. Dečko zadavljena. Na to je bil P. Tučič aretiran. S početka je sicer tajil, ko je bil pa dalj časa v zaporu, je preiskovalnemu sodniku priznal, da je zadavil M. Dečko z robcem z njene glave že dne 3. febr. zvečer zato, ker mu ni hotela dati ključev od pivnice, v kateri je bil shranjen denar, vino, meso, zabel in druge stvari. Bival je dva dni pri mrtvi starki zato, da je lahko ponoči omenjene stvari proč nosil. Sumi se, da je imel pri tatvini pomagače, pri katerih so bile najdene ukradene stvari in so tudi v preiskavi. Omenim tudi, da se je P. Tučič v zaporu obesil. Na dalje trdiš, da je ona beračila in samotarila v revni hišici in da sem ji pustil le po trtni uš upostošen vinograd. Na to ti odgovorim, da ni meni izročila posestva in jaz nisem kriv, če ni mogla biti na svojem posestvu v Središču, zavoljo sinehe in sina, imela pa je v Jastrebi, kar pa tudi ni moja last, vinograd, že deloma zasajen in hišico z gospodarstvom in živino, na kar bi bil marsikateri posestnik ponosen. Saj se lahko dopisun na lastne oči prepričaš. Da pa ni trpela pomanjkanja, vprašaj sl. c. kr. žendarmerijo, koliko je bilo ukradenega živeža. Pa vem, da tebi ni zato, da bi resnico izvedel in poročal, tvoj namen je le, da poštene ljudi obrekuješ in jim čast kraješ, kateri ne trbojv v Štajercijanski nemškutarski rog. Zato te imenujem javno, na tem mestu, nesramnega obrekovalca in lažnika. Dober tek morajo imeti braveci ali kakor se že pravi backi, ker jih „Štajerci“ s tako krmo hrani.

Ivan Bratuša, pos. v Obrežu.

p **Sv. Tomaž pri Ormožu.** Kako grdo vsiljiv je novo izhajajoči nebodigatreba „Narodni List“, lahko tudi mi dokažemo. Nekemu tukajšnjemu občemu spoštovanemu posestniku so „a“ vkljub temu, da ga je redno vračal, zopet in zopet pošiljevali. Pri drugih poštenih listih zadostuje, da se ga samo enkrat vrne! Vrla bratec: „Štajerci“ in „Narodni List“, le čujta: Vama je pri nas odklenalo! Nikarta se zastonj truditi! Kar ne gre, pač ne gre!

*** p **Občni zbor ormoške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda** se vrši v ponedeljek 25. sušca 1907 ob 3. uri popoldne v ormoški čitalnici.

Ljutomerski okraj.

l **Kapela pri Radgoni.** Dne 25. t. m. priredi g. deželni poslanec Roška r volilni shod pri Kapeli v gostilni g. Ant. Divjaka po rani službi božji.

l **Ljutomer.** Kakor backi so lezli zadnjo nedeljo liberalci in — štajercijanci h Kukovec na liberalni shod, kjer jim ni postalo tesno, a ponosno in samozavedno so korakali pristaši Kmečke zveze na svoje zborovališče pri g. Vaupotiču. Bila je huda gneča, toliko vrlih pristašev se je zbralo. G. veleposesnik Zemljič je s priznano odločno spretnostjo vodil zborovanje. Burno pozdravljen je govoril g. kandidat Roška r o programu Kmečke zveze. Vse je bilo navdušeno za kandidata Roškarija in soglasno se je vsprejela njegova kandidatura. Govorili so še pozneje dr. Korošec, Stuhec in Dunaj.

l **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Zadnjo nedeljo po rani maši je imel kandidat g. Roška r pri nas prvi volilni shod. Splošno zanimanje je vladalo pred zborovanjem, po zborovanju pa splošno zadovoljstvo z novim kandidatom. Pri Sv. Juriju hočemo gledati, da bo izvoljen pri nas enoglasno. Govoril je tudi naš domačin dr. Korošec.

1 Tatje so vlomili v nedeljo večer, 10. t. m., v hišo g. Al. Kreft-a v Očeslavcih, ter odnesli perila, obleke, posteljne oprave itd. v vrednosti nad 700 kron. Pred tremi leti so ravno temu posestniku tatje odnesli raznega blaga iz iste hiše, vrednega okoli 600 kron.

1 Kapela. Dne 17. t. m. pokopali smo tukaj vrlega mladeniča Alojzija Laha iz Murščaka. Velika množina ljudi se je vdeležila sprevoda v dokaz, kako priljubljen je bil. Kot nekdanjemu pevcu je pevski zbor zapel tudi nagrobnico. Svetila mu večna luč!

1 Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 23. t. m. ob 11. uri predpoldan bo g. potovalni učitelj M. Jelovšek predaval o umni reji goveje živine in bo zbranim poslušalcem dajal nasvete, kako se ima ustanoviti bikorejska zadruga. Živinorejci, udeležite se prav obilno prihodnjo soboto tega shoda! Zborovanje bo v gostilni g. Ignaca Hauptmana.

1 Krapje. Misel prirejanja gledaliških iger smo mi krapinski fantje sprožili, a videlo se je že pri prvi igri 17. t. m., da nas krapinske fante, povprek kmečke fante, ne marajo, da bi sodelovali. (Ali mislite Vi, dr. Grossmann, da nismo zmožni, na odru kakega kmečkega fanta predstavljati, mar tisti boljše, ki niti udje niso sokolskega društva?) To je hvala za našo požrtvovalnost, v telovadnici smo prvi, pri gledaliških igrah pa nas nočete poznati. No, dr. Chloupek, zakaj pa Vas ni bilo pri gledališki igri, mislite Vi, ako hodite le po liberalnih shodih, da bode to zadostovalo. Ne, motite se! Boljše pač je za Vas, da doma ostanete in se za peč skrijete. Eden iz Krapja.

1 Ščavnica. Novi občinski odbor pridno deluje v blagor občine. Imel je že večkrat seje, kjer se je razpravljalo o slovenskem uradovanju. Pa komaj je bil stavljen predlog, že so se vzdignili tisti veliki "Nemci", ter zahtevali poleg tega tudi nemško uradovanje. Med njimi je bil tudi od naše stranke izvoljeni odbornik, o katerem pravijo, da je naročen na "Štajerca". Ne vem, ali ga je naročil, ali pa mu ga vsiljujejo. Prosili bi ga, naj to golazen spravi od hiše. Večina katoliško narodnih odbornikov je zmagala ter sklenila samo-slovensko uradovanje. Slava jim! — Volilni imenik bo tudi skoraj razpoložen na ogled. — Tudi v našo občino roma tisti pujski kljukec in sicer osem iztisov. Može, ali se ne sramujete, da prihaja ta brezverski časnik v vaše hiše. Zakaj ga pa nimate, če je pošten list, na javnem prostoru, temveč vedno kje v kakem kotu skritega. Zakaj pa so katoliški časniki, n. pr. "Slovenski Gospodar" in "Naš Dom" v vsaki hiši vedno na mizi, tako, da ga lahko vsak vidi in čita.

Slovenjegraški okraj.

s Odgovor "Narodnemu Listu" na dopis iz Velenja. V dopisu iz Šoštanj v št. 10 "Slovenskega Gospodarja" se je naš dopisnik dotaknil tudi dogodka v V. razredu velenjske šole. Sedaj pa "Narodni List" zadevo s križem v svoji 11. številki z dne 14. marca skuša malo olepšati, ker je utajiti ne more, da reši čast svojih pristašev. Mi smo o zadevi dobro poučeni in svoje poročilo v polni meri vzdržujemo. Križ se je snel s stene vpricho otrok, ne da bi se bil otrokom povedal vzrok postopanja (kakor trdi "Narodni List"), tako da so se otroci nad tem "postopanjem" pohujšali in takoj povsod raznesli čudno novico. Da bi se bil križ postavil "na dostojen prostor, kamor se sploh podoba obesiti mora", pa menda ne bo res, gospodje, sicer bi krajni šolski svet ne bil posegel vmes in odločil: če se stvar v enem tednu ne uravna, se naznani na okrajni šolski svet, sicer bi ljudje ne bili se razburjali in bi bil vaš pristaš vstrajal pri svoji odredbi brez skrbi. Kar se tiče pozdrava "Hvaljen bodi Jezus Kristus", je tudi res, da ga je bil prepovedal. "Narodni List" izgovarja to prepoved, češ, da so otroci preveč kričali pri pozdravljanju! Ali se ne zdi tudi "bogosluznemu" "Narodnemu Listu" malo smešen in malo verjeten ta vzrok? Če preveč kričajo, se jim pa naroči, da tišje pozdravljajo, ne pa kar pozdrav prepove. Če učenec slabo bere, mu boš rekel: od zdaj naprej pa ne smeš več brati; če slabo pozdravlja, zdaj pa ne boš več pozdravljal? Gospodje, le pametno se izgovarjajte, če ne, vam še vaši bralci ne bodo več verjeli! Kje je dostojnejši prostor za križ, ali sprednja glavna stena, ali pa kot v stranski steni, se pa z "Narodnim Listom" ne bomo prerekali. "Pod stropom je visel preje križ, kar je gotovo nedostojno mesto za vsako podobo", pravi "pošteni" "Narodni List." Seveda, gospodje, pod stropom, to se pravi na steni, pa vendar vi ste stropu kot tlom; ali pri vas podobno, n. pr. križ, h tlom obešate? Da bi pa otroci boljše videli na stransko steno, kakor na sprednjo glavno, kamor so bdi sede, bdi stoje obrnjeni, vam pa menda tudi bralci "Narodnega Lista" ne bodo verjeli, g. urednik! Vaši pristaši bodo menda sedaj šolske table tudi ob stransko steno postavili, ker tam "jih vsi otroci lahko vedno vidijo", kaj ne? G. Gradišnik, ste s tem zadovoljni? "Nižje dele prednje stene" bodo pa rabili za razna učila in tako niti više pod stropom ne bo prostora za križ, in bo moral v stransko steno. Ljubi "Celjski lisjak"! Saj tvoji bralci menda niso lisjaki, da taka protislovja verjamejo. Pa geslo lisjaka celjskega je: "Po ovin-kih!"

s Velenje. Prihodnjo nedeljo bo pri Vinko Ježovnik, kandidatu Narodne stranke, pouk o bikoreji.

V Velenju pa pravijo, da bo glavni namen tega bikorejskega predavanja politika in agitacija za Narodno stranko. Nam je prav, če se bikorejska zadruga širi. Če bi pa res bilo, da se kmete pod to krinko vabi k shodu Narodne stranke in da se g. Jelovšek da zlorabiti v take namene, potem — Sicer bomo videli.

s St. Janž pri Velenju. Zelo slabo in hudo zimo smo imeli letos, tako da je ozimine mnogo poginilo, tudi trta je hudo pozeblila. Bati se nam je hudih časov, kajti davki vedno večji, in delavci zmiraj bolj dragi! Kaj bo?! Pa tudi pri ljudeh se je pokazala zima in jim stisnila srce, da ni nobeden imel poguma, vzeti težki zakonski jarem na svoje rame. V naši fari nismo imeli namreč letošnji predpust nobene poroke. Ja, celo dekletom so skoro srca omrznila v taki huđi zimi za cerkveno petje. Čeravno je veliko takih, ki imajo dobra grla in čiste glasove, vendar se je mogel naš pridni organist neko predpustno nedeljo sam na koru mučiti s petjem.

s Shod Narodne stranke v Slov. Gradcu. Prišlo je z vlakom veliko ljudi iz Celja, Šoštanj, gornjegrajskega okraja, Velenja, iz Marenberga. Večina je bilo liberalnih učiteljev, nekaj pisarjev iz Šoštanj, iz Slov. Gradca, vseh skupaj okoli sto. Proti pričakovanju in proti razglasenju na lepkih vršil se je najprej takozvani zaupni shod Narodne stranke, h kateremu so vse pripustili, kdor koli je hotel iti, samo navzočih treh duhovnikov ne. Zakaj ravno to? Ali ste se jih bali ali kaj? Shod je bil popolnoma strankarski, mehanično prej naučeni so proglasili Ježovnika za kandidata. Iz Slov. Gradca učitelji niso poznali nobene meje dostojnosti, rjuli so naravnost. Gg. Pečnik in Krohne sta krepko ugovarjala. Celemu shodu se naši kmetje smejijo.

s Kandidat Narodne stranke. Zvedeli smo, da je kandidat Narodne stranke za volilni okraj Gornji Grad, Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberg, g. Vinko Ježovnik, mesar v Velenju. Mož si je neki že kupil Slovensko slovnico in se pridno uči, da ne bo v vsakem stavku, ki ga v slovenščini zapiše, napravil polovico pogrškov. Koliko glasov bo dobil g. Vinko Ježovnik v rojstnem treu Velenje, kjer ga dobro poznajo, o tem vlada še trdovraten molk.

Konjiški okraj.

k Volilni shod v Čadramu. Dne 25. t. m. na praznik Marijinega oznanenja po večernicah priredi državnozbornski kandidat posestnik Franc Pišek v Čadramu volilni shod. Kmetje, udeležite se ga vsi!

k Volilni shod Slov. kmečke zveze se je vršil na praznik sv. Jožefa v Konjicah nad vse sijajno in mnogobrojno obiskan, tako da je bilo zborovališče polit. društva premajhno. Bilo jih je nad tristo zavednih mož iz celega okraja, med njimi devet županov. Toliko volivcev v Konjicah se ni bilo zbranih. Shodu je predsedoval kmet Janez Rudolf iz Doberneža ter ga spretno vodil. Razum njega so bili v predsedstvu: Franc Hrastel iz Vitanja in Anton Potnik iz St. Jungerte kot podpredsednika, Viktor Preglej iz Konje in župan Vinter iz Zreč kot zapisnikarja, Fr. Ložak in Janez Lamut kot reditelja. Predsednik Rudolf pozdravlja zborovalce, opozarja na važnost nove volivne spremembe za kmečko ljudstvo, ki mu je sedaj dana prilika dobiti pravih zastopnikov in zagovornikov svojih pravičnih zahtev (Živahno odobravanje). Predstavi kandidata Francea Piška, kmeta in župana iz Hotinje vasi. — Gosp. kandidat burno pozdravljen jasno načrta svoj program ter povdarja, da hoče kot poslanec zastaviti vse moči za vresničenje ciljev, ki jih bo zasledovala "Kmečka zveza". Razpravljal je še natančneje o razbremenjenju dolgov kmečkih posestev, o podržavljenju zavarovanja zoper ogenj in o nesrečah pri živini, o živinoreji, v carini na pridelke, vojaški dolžnosti, o kmetijskih šolah in sploh o kmetu potrebnih izobrazbi itd. Navzoči so govor spremljali z živahnim pritrdjevanjem, posebno jih je zadovoljilo, ko je k sklepu povdarjal, da bo kot poslanec vedno in povsod se zavzemal za narodna in katoliška načela. Janez Potnik iz St. Jungerte na Pohorju vabi kmete k združenju v Kmečki zvezi, razlaga spretno in razumljivo politični program Kmečke zveze ter odločno zavrača trditve nasprotnikov, ki pravijo, da vera ne spada v "politično in gospodarsko življenje" in pobija laž, da je Kmečka zveza "duhovska zveza". Polaga kmetom na srce, naj ljubijo vero, narod, dom in svoj mili slovenski jezik. Zahteva ureditev lovske postave in šolskega zakona kmečkim potrebam primerno. Priporoča slednjič kandidata, ki je znan kot značajan narodnjak in veren mož. Govor je bil splošno odobravan. — Oglasili so se k besedi še drugi govorniki, ki so podali še marsikak dober svet. Na tem shodu se je tudi osnoval okrajni odbor Kmečke zveze za konjiški okraj, ki že ima v vseh župnijah svoje zaupnike. Soglasno so se sprejele resolucije, v katerih navzoči kmetje volilec zahtevajo, da se naj pospešijo priprave za slov. kmetijsko šolo, se uvedejo viničarski in sadjarski tečaji v Konjicah, in da se naj nikakor ne odprejo meje uvozu tuje živine. Kandidatura gosp. Piška se je sprejela enoglasno in neki volilec je med splošnim veseljem vskliknil: Štajercijanci naj umolknejo s svojim slepilom "kmet naj kmeta voli", ker mi smo prvi, ki bomo to izvršili. Kmetje, v propalo štajercijansko stranko ne moremo, v laži-liberalno naro-

dovec nočemo, naše upanje je "Kmečka zveza". Živijo! Pr dседnik je zaključil zborovanje z pozivom: Vse za vero, narod, domovino in Kmečko zvezo.

Celjski okraj.

c Volilna shoda priredi državnozbornski kandidat g. dr. Povalej v St. Juriju ob juž. žel. v gostilni gosp. Kukovič ob 9. zjutraj in v Dramljah popoldne po večernicah dne 24. t. m. Kmetje, pridite!

c Volilni shod priredi državnozbornski kandidat dr. Povalej dne 25. t. m. ob 9.30 popoldne v gostilni g. Cajhna v Teharjih in ob 4. popoldne v gostilni g. Grazelija pri sv. Jakobu v Kalobju.

c Trbovlje. V nedeljo, 24. t. m. po večernicah se vrši javen društven shod Kmečkega bralnega in kat. del. društva. Gov. bosta dr. Korošec in dr. Benkovič. Naj ne opusti tega shoda noben član omenjenih društev!

c Zaupni shod v Celju, na katerem je bilo navzočih okoli 1200 kmetov, je sprejel z vsemi proti desetimi glasovi za kandidata g. dr. Franca Povalej, finančni komisar v Mariboru in posestnik v St. Juriju ob juž. žel.

c Dramlje. V petek dne 15. t. m. je priredila c. k. kmetijska podružnica v St. Jurju podučno potovanje (ekskurzijo), katere se je udeležilo 80 vinarov. G. vinarški inštruktor Stamberger nam je poljudno in zelo temeljito razkazal in učil o rezultati posebnosti kako naj bi se letos, ko je toliko pozebe, rezalo. Udeleženci so z velikim zanimanjem sledili potoku. Nato se je razprl živahen razgovor.

c Šmarje pri Jelšah. Na dan sv. Jožefa se je zbralo po poznem sv. opravilu veliko število kmetov iz celega šmarskega okraja v nekdanji Anderluhovi hiši pri Sv. Roku na politično zborovanje, pri katerem je govoril g. dr. Ant. Korošec. Med splošnim odobravanjem je razvijal program Kmečke zveze. Navzoči zborovalci Ferd. Skale, Ogrizek, Zelič, Prestaršek in drugi so stavili do govornika celo vrsto vprašanj, na katera je točno odgovarjal. Potem se je vršil občni zbor političnega društva. Na istem prostoru isti dan popoldne se je vršil množično obiskan zaupen shod, na katerem se je enoglasno proglasil dr. Korošec kandidatom za šmarski okraj.

c Vransko. Udje Marijine družbe, mladeniška in dekliška zveza so si ustanovili "Čebelico." Pristopilo je že 93 članov. Hvale in posnemanja vredno! To je odprta pot do lahkega varčevanja pri mladih ljudeh, in s tem odprta pot do sreče in zadovoljnosti. — Na evnetno nedeljo popoldne predava potovalni učitelj g. Gorican o gospodarstvu v izobraževalni sobi. — Umrli je tu najstariji župljan 90-letni J. Salaba.

c Umrl je v Braslovčah dne 16. t. m. Martin Šketa po dolgi mučni bolezni, star 61 let. Blagi pokojnik je bil vzoren gospodar in skrben oče svojim otrokom. S sosedi živel je v najlepši slogi, bil zvest svojemu narodu in veri. Pri odprtem grobu govoril je preč. gosp. dekan prav ginljivo. S težkim srcem ločili smo se od zemeljskih ostankov bl. pokojnika. N. v. m. p.!

c St. Jurij ob juž. žel. Kakšno prostost pusti narodna stranka na svojih zborovanjih, kaže naslednje: V nedeljo ob 7. uri zvečer imelo je društvo "Knjižnica" gled. predstavo "Brat sokol". Po predstavi se je pa vršil občni zbor tega društva. Poročevalec je bil učitelj Kveder, ki je podajal podatke o delovanju društva. A med tem govorom se vzdigne imenitni Čulek ter vpraša: Ali ni tukaj kakšen časniški poročevalec? Videl je namreč, da si je nekdo pridno zapisal podatke, ki jih je pravil poročevalec. Rekel je dotičniku, da ni imel pravice sem priti. Ta pa mu takoj pojasni, da je dobil vabilo in da je popolnoma miren. Seveda mu je gosp. Čulek prepovedal, da ne sme več pisati. Med tem časom so pa letele lepe psovke: krota smrkova, ven ga vržite in tako naprej. In to se je zgodilo na zboru društva, ki hoče izobraževati!? Pač lep vzgled! Predstave in občne zbor se je udeležilo komaj 44 oseb. Igra ni nič kaj dobro vplivala na občinstvo. Knjig ima društvo 200 slovenskih, nekaj hrvaških in 47 nemških, ki si jih je nabavila od Slov. Matice, Hrvaš. Matice, Sventnerja in Gabrščka. Tudi g. Drogenik je nekaj pravil o gospodarskih listih in knjigah in omenil hujskajoče sosedno društvo. Katero društvo je menil, nam ni težko zadeti!

c Kokarje. Občinski odbor nam pojasnjuje, da dobi g. župan za vsak pot, katerega stori v imenu občine, dve kroni za dan in da je tudi za pot v Mozirje dobil samo 2 K.

c Sv. Jurij ob Taboru. Nekaj izvanrednega bomo imeli pri nas na praznik Marijinega Oznanenja po večernicah v cerkveni hiši namreč zanimivo mladeniško zborovanje. Nastopili bodo štirje mladeniči kot deklamatorji in štirje kot govorniki. Kdo bi ne bil radoveden, kaj nam bodo naši fantje povedali, kako se bodo postavljali na govorniškem odru? In razum tega je še vstop brezplačen, a dovoljen bo samo somišljenikom in prijateljem kršč. socialnega dela. Zlasti so povabljeni vsi poštene in zavedni mladeniči ne samo iz domače, ampak tudi iz sosednih župnij. A upam, da se nihče, tudi možje ne bodo dolgočasili, ako pridejo na naš shod.

c Polzela. (Nemškutarska predznost.) Nemškutarska stranka je uročila ugovor zoper občinske volitve. Vrhunec predznosti! Pri volitvah je bil strog

komisar iz Celja, imeli so kot zapisnikarja svojega pristaša, vršilo se je vse postavno, posebno od naše strani. In vendar so bili neusmiljeno tepeni. Spodobilo bi se, da se sramežljivo poskrijejo. Sedaj pa rekurirajo! Dobro vedo, da nič ne opravijo, a kakor poredni otroci, ki drugega ne morejo, pa vsaj nagajajo. Tako ošaben mora biti le Nemec na slovenskih tleh. Prignali so svoje delavce do zadnje glave, ki so morali kakor da bi bili ubogi sužnji, glasovati za ubožno svojo plačo, zoper svojo vest in svojo prepričanje, kakor so se po volitvi sami izrazili. Ali ne veste, vi Nemci in nemčurji, da so časi sužnosti že zdavnej minoli? Premotili so celo nekatero naše dobre a strahopetne kmete, da so zavoljo malih zaslužkov z njimi potegnili. Ali vam to ni zadosti? Ali mislite še več doseči? Nikoli! Odklenkalo vam je za vselaj. Zdaj so se odprle celo zaspencem oči. V tretjem razredu nas bo prihodnjič prišlo toliko, da vas bo strah. Se zanašate na prvi razred? Res imate tam nekaj glasov. Je bilo res v tem razredu do sedaj nekaj mož omahlivih; a zadnje volitve so jih utrdile. Bi si bili kaj h sreči uzeli lepe nauke od našega moža Franca Kolarja? Vam jo je zagodel? Ali vas mi potrebujemo? Ali je "fabrika" sreča za nas kmete? Ali bode tujec Edlhofer in drugi njegovi privrženci nas Polzelane komandirali? Ali bomo mi vašim petim nemčurkim otrokom spet novo šolo stavili? Ali nam dosedanji dve veliki palači ne zadostujeta? Ali bomo mi domačini pod klop zlezli — in se tam nemško učili, ter čakali, da nas pokličejo milostljivo k vaši mizi? Znanam vam je sicer naša slovenska pohlevnost in potrpežljivost — pa zdaj je pri kraju. Skrbeli bomo, da bo v občinski pisarni zahladel zdrav in čist slovenski zrak. Za sklep pa naj opozorim na šaljiv prizor, ki se je po končani volitvi dne 7. marca zgodil. Ko je nekaj odpadnikov, z njimi dva polzelska kmeta, (imena še danes zamolčim) prišlo v narodno gostilno k Cimpermanu, so naši slovenski rojaki začeli peti: Hej Slovenci, in vse roke so kazale na nemčurske volilce, ko so zaorili: "Črna zemlja naj pogrezne tega kdor odpade". Ti pa so z velikim spoštovanjem poslušali ta zlati nauk. Več slovenskih kmetov.

c **Gornji Grad.** Gostilničar Josip Mikuš je tukaj umrl.

c **Shod „neodvisnih“ v Zaleu.** Nedeljo dne 17. t. m. vršil se je v Zaleu v Hodnikovi dvorani shod Narodne stranke in „neodvisnih“ kmetov. Iz Celja je prišlo vse kar zna hoditi; ravno tako so bili iz Zalea vsi do zadnjega komija; nadalje je bilo večje število postavljenih iz St. Jurja ob Taboru, Vranskega, Polzele, deloma Gotovelj in kmetov iz celjske okolice. Iz drugih okrajev na sploh ne. Bili so tukaj „neodvisni kmetje“: dr. Kukovec, ravnatelj Jošt, profesor Jošt, dr. Gosak, dr. Štiker, dr. Karba, Sirc, Fridrich, Culek, Podgoršek, Urleb in skoraj vsi učitelji celjskega in vranskega okraja. Tudi zastopnikov Kmečke zveze je bilo kakih 200, okoli 100 socialdemokratov, približno 300 kmečkih posestnikov, ostali pa Zalečani in Celjani, vseh ljudi je bilo okroglo 800. Shod je otvoril sklicatelj Južna iz St. Jurja ob Taboru. Za predsednika je bil izvoljen Sirc iz Zalea. Kot prvi govornik je nastopil Podgoršek in izjavil, da ga veseli, da se postavi na javnem shodu kandidat, katerega pa je, česar ni povedal, določila Narodna stranka. On predlaga za kandidata Robleka iz Zalea (kmet Roblek pa je tržan, oštir in veleposestnik in se sam pač ravno toliko bavi s kmetijstvom kakor Roš). Voh (Zalec) tudi govori za Robleka in pravi: „Boljšega ne dobimo, slabšega pa nečemo.“ Grajšak Schauer iz Vranskega je tudi za Robleka. Vasler Alojz (St. Jurij ob Tab.) govori tudi za Robleka in pravi, da more stati kandidat na verski podlagi in biti katoličan. Kmet Volavšek Avg. govori zoper zajce. Socialdemokrat in Stajerčijanec Zviki poje slavo umrlemu Berkusu in začne na grd način napadati umrlega zaslužnega in spoštovanega poslanca Žičkarja. Pri besedah, da je hodil on samo na uro gledat na Dunaj, mu pristaši Kmečke zveze ne puste govoriti dalje. Ker le hoče dalje govoriti, nastane grozen vrišč in vsestranski klici: „Dol z njim, ven z njim.“ Klici, ki so trajali približno tri minute, privabijo tudi neodvisnega kmeta dr. Kukoveca, da prišiti Sirci na pomoč in pravi, naj vzame govorniku besedo, ker je bila nevarnost tu, da se shod razbije. Nato da Sirc kandidaturu Roblekovo na glasovanje, kar se sprejme, toda ne enoglasno. Glasovali so tudi vsi nevolilci. Nastopi Roblek in pravi: „Častiti volilci! Prigovarjalo se mi je od mnogih strani (pa samo od liberalcev, kaj ne?), da bi prevzel kandidaturu. Jaz sem se branil z vsemi močmi, ker smatram, da nisem prav sposoben. Žalosten sem, ker sem bolehen. Ne bodem mogel spolnjevati svojih dolžnosti; zaradi tega prosim, da si danes zberete drugega. Če tudi pa ne bode mogel spolnjevati poslanskih dolžnosti, vendar pa če vidi, da ga zahteva ljudska volja, hoče tudi on delati za slovenske kmete, obrtnike in druge. „Programa“, pravi, „ne bom razvijal. Hodil bom po potu, po kateri (liberalni) sem do sedaj hodil, v prihodnje tudi naprej. Pripoznam, da sem veren, prijatelj šole, spoštujem vsakega, če je le vreden. Svojih (liberalnih) načel ne bom spremenil, vodila me bodo ljubezen do domovine in naroda, če bi bil izvoljen. Vendar prosim, ker upam, da nikakor ne bodem zaradi bolehnosti kos opravljanju poslanskih dolžnosti, da sam položim volilec nazaj mandat, prej ko poteče doba. Nastopi komendant Narodne stranke dr. Kukovec in govori: „Stojimo pred nečem nezasišanim; zgodilo se je nekaj, kar še nikjer ni bilo, da smo (narodovci) postavili kandidata na način, ka-

kor do sedaj ni bila navada, namreč na javnem ljudskem shodu. Ljudstvo samo je smelo izbrati moža (katerega je pa Narodna stranka odločila!). Izdali smo oklice: Ljudstvo naj odloči; naj se zgodi vse brez stranke na javnem ljudskem shodu, kar se je danes tudi zgodilo. Kmečka stranka zbira samo podrepanike in strahopetce svoje vrste. Mi pa smo začeli z združitvijo vsega slovenstva, seveda tudi kmečkega stanu. O tem so se sedaj različne misli, ker naša stranka se ne traja dolgo, pojmi se še niso uveljavili, so še nejasni (zelo, posebno pri dr. Kukovcu!). Vendar pa se naša stranka noče (ker ne more) izsiliti pravice, da bi postavila sama kandidate, ona hoče, da ljudstvo samo začne govoriti in postane neodvisno (kdo pa je postavil Roša? Zaupniki neodvisne stranke! Kakšna doslednost!) Viste danes v našem smislu rešili nam dano nalogo. Mi nimamo sedaj nič več opraviti. Sklenili pa smo, podpirati vsakega kandidata, ki se bo danes postavil na ljudskem shodu. (Lahko, ker ste naprej vedeli, kdo ima večino, in kdo bo izbran!) Udriha se na to dr. Kukovec po dr. Vovšku, in pravi: „On ne more biti naš kandidat, on ni naš mož, on je brez značaja.“ (Klici: Oho!) Nato prekliče dr. Kukovec besedo „značaj“, in pravi, da mu je spodrknila. Nadalje govori. Veseli smo, da ste si izbrali moža iz vaše srede. Nasprotniki Vam bodo to zelo zamerili, da se Vas je toliko zbralo; oni vaše (Kukovec!) volje ne bodo dali obveljati, njim se gre samo do popolne komande in to Vam poročam iz ust samega dr. Korošca: „Nam se gre za stvar, ne pa za osebo.“ Pri nas je pa poslančeva oseba prva stvar, ne pa program, ki ni bistven. Mi ne odjenjamo od našega kandidata in za to sklicujemo ob ravno isti uri v torek v ravno isti hiši kakor Kmečka zveza, javni volilni shod v Celje in sicer v gostilno v priltičju. Od današnjega in prihodnjega torka je odvisna vsa naša bodočnost. Tam še hočemo enkrat povzdigniti glas za našega kandidata; in če se zaupniki Kmečke zveze ne bodo udali, potem imenujemo izdajalca, kdor bode delal zoper našega kandidata, izdajalca na narodni stvari. (Ne bodite smešni, g. dr. Kukovec!) Napada še dalje po svoji znani maniri Kmečko zvezo, vendar pa so mu navzoči pristaši dobro odgovarjali. Ko izrazi, da obžaluje, da se danes ni soglasja, odgovarjajo mu z „Živijo“ na Kmečko zvezo. Dr. Kukovec pravi, da bo Narodna stranka podpirala dunes izvoljenega kandidata; zahteva (kako oblastno!), da tudi kmečka stranka to stori, ker stori drugače izdajstvo. Narodna stranka hoče kandidata podpirati proti vsakemu drugemu, kdor ni iz njene vrste. Ko nato en kmet predlaga, naj se Roblek sam predstavi Kmečki zvezi, da ga morda tudi ona postavi za kandidata, pravi Roblek: „Jaz se ne grem predstaviti Kmečki zvezi; se tudi nisem predstavil Narodni stranki. Sem kmet (pa je oštir) pa na ustanovni shod Kmečke zveze me niso povabili, sedaj tudi ni treba, da bi me poznali; vsiljujem se nikomur, hodil bom po svojih (tako!) potih in ne odjenjam nobenemu. Jaz se ne bom nikomur predstavil, nečem se nikomur vsiljevati, vendar pa se zahvaljujem za izkazano mi zaupanje.“ Blaža Urleba (St. Jurij ob j. ž., bivši Stajerčijanec, sedaj narodovec in neodvisni) tudi veseli, da so se zjedini na „kmeta“, da ima tudi kmet svojega kandidata, ki bo za njega kaj delal. „Bog ga naj živi!“ Dr. Kukovec še enkrat povzdigne svoj liberalni glas: „Narodna stranka nima samo zaupanje do gospoda Robleka; ampak ima v svoji sredini mnogo drugih mož, ki bi bili sposobni zavzeti poslaniška mesta. Če pa so morali do sedaj jih opustiti in niso prišli na vrsto, krivo je neko nesoglasje osebnega nasprotstva in lokalnega hujškanja. Da pa damo kako zadoščenje tudi temu možu, javljam tukaj z vsem zadoščenjem, da ima Narodna stranka popolnoma zaupanje do našega gospoda Fridriha (aha!) in kličem v to svrhu, da v znak priznanja kličete Fridrihu „Živijo!“ Na to govori še g. Vošnjak iz Braslovč. Ker se nihče ne oglasil več k besedi, zaključil predsednik zborovanje ob petih.

c **Dobrna pri Celju.** V nedeljo, dne 3. sušca, je imelo „Bralno društvo“ svoj občni zbor. Bil je zanimiv zaradi podučnega predavanja g. potovalnega učitelja Goričana, ki je z znano poljudno besedo govoril o zboljšanju gospodarskega položaja na kmetih. Mnogoštevilni zborovalci so z velikim zanimanjem poslušali predavanje. Bil je pa občni zbor zanimiv tudi zato, ker sedaj vemo, od kot izvira jeza nasprotnikov Bralnega društva. Slišali smo z veseljem, da je imelo društvo preteklo leto 110 udov. Sedaj razumemo, zakaj se nasprotniki tako repenčijo nad društvom. Nad tako močnim in korajšnim društvom se bo razbilo vse divjanje nasprotnikov, in če tudi jim pomagata nemški nadušljiv listič v Celju in ptujski lažikramar. Društvo je priredilo tudi lansko leto celo vrsto podučnih predavanj svojim udom in prijateljem. Voljen je bil dosedanji odbor, kar gotovo ne bo prav nasprotnikom društva. A teh nikdo ne vpraša nikjer za dovoljenje. Odbor bo gotovo zopet skrbel, da bo tudi letos društvo vršilo svojo nalogo neustrašeno! Vedno naprej! — Nekomu izmed dobrnskih nemčurških privandrancev mora se goditi slaba. V dokaz temu je strašno javkanje celjske vahtarce in njenega ptujskega bratca. Lansko leto, ko se je šlo za znanega Auerja, bilo je ravno tako. Vahtarca je besnela, a svet se za to ni podrl. Tako bo menda tudi letos! Zanimivo pa je vendar to, da če kateri tukajšnih nemčurških pritepenec začne trpeti glad, da se kruljenje njegovega želodca sliši v Celju in v Ptuj. In če se kateremu nemškutarju na Dobrni stopi malo bolj na

prste, zastoka nemškutarija v Ptuj in v Celju. Pa ne moremo pomagati. Vse zdihovalje in vsa jeza vahtarce in njenega bratca ne more zastaviti povodnji, ki se razliva čez dobrnske nemčurske boje-vite privandrance. Da smo enkrat na jasnem, bodi povedano zopet in zopet: Kdor hoče živeti med nami, se bo moral učiti spoštovati naš jezik in narod ter nas pustiti v miru. Mirne Nemce spoštujemo v toliko, kolikor spoštujemo naš narod. Kdor se pa pri-tepe med nas z namenom, da bi nas zatiral, zaničeval in blatil, med tem ko vživa slovenski kruh, nad tem je izrečena obsodba takoj v začetku. In ta obsodba se glasi: Hujskajočim nemčurskim privandrancev gospodarski in politični pogin! Proč z njimi! In pred nobenim se ne bomo ustavili, ampak vsi pridejo na vrsto, če se ne spametujejo o pravem času. Naj se pač zahvalijo tistim, ki jih hujskajo proti Slovincem. O marsikaterem rečemo, da je bil ob svojem prihodu drugačen. Ko so ga pa dobili hajlovci v svoje kremplje, postal je kakor oni. In v tem je vzrok „nemirom“ na Dobrni. Pustite Slovence na Dobrni in pojdite vsi privandranji in domači nemčurji — magari — v Berlin, in videli boste, da bo mir na Dobrni. Toliko nasprotnikom v pomislek, če hoče kedo ubogati o pravem času. Z vahtarco pa še nismo gotovi! Sicer se nam smili vahtarčin pi-sač, da se je pri svojem delu tako strašno raz-jezil. Gotovo mu bo to škodovalo na njegovem zdravju. Ta jezica vahtarčina gre tako daleč, da grozi vsemu drugemu, samo — Bogu še ne. Vah-tarca! Bodi no pametna! Lansko leto si jamrala o tem, da se velik del prebivalstva na Dobrni ogiblje cerkve, letos pa pišeš, da pošteti farani ne gredo v cerkev, čez teden dni zopet, da je cerkev „prazna“. Glej! Vse skupaj je laž. Al' pa morebiti hočeš iti med misijonarje, da te tako boli, če bi bila kaka katoliška cerkev „prazna“?! V pomirjenje vahtar-čino pa bodi povedano, da je cerkev na Dobrni ve-likokrat premajhna, in da edini nemški domačin, g. Orosel, prihaja prav pridno v cerkev, ob nedeljah in praznikih celo po dvakrat. To vemo mi, ki ho-dimo v cerkev. Tudi oskrbnik Nemec Gell je redno v cerkvi. In predlanskim je vendar Auer sam pi-sal, da so samo trije Nemci na Dobrni. On je od-rajžal z Dobrne z jokajočimi očmi, torej po Auer-jevem računu ostaneta še dva. In ta dva hodita v cerkev! Vahtarca! Sedaj pa glej, da popolnoma ne znoriš. Mogoče je tudi, da če piše vahtarca o po-štenih „faranih“, da misli na Hazenpihla, Voglerja, Gola, Pirtoseka, Klobasa ali Kirbischa. Ne vemo pa ne. A ti gotovo ne bodo trpeli, da bi o njih pisala vahtarca, da ne hodijo v cerkev. Enako smešno, ka-kor vahtarčino „jamranje“, je njeno grozjenje. No, no! Za to se ne zmeni živa stvar, in noben petelin ni zavoljo tega večkrat zakikirikal in noben pes več-krat zalajal. — O tem, da je potrpežljivost „Neuhau-serjev“ pri kraju, je govoril že Auer, in ta je po-menil nekaj več, kakor pa sedanjí vahtarčini lažni prijatelji! In čez Auerja so šli Slovenci na — dnevi red! Če pa „Neuhauserji“ nočejo več „dr-žati pušk pri nogah“, kakor piše vahtarca, naj pa svoje puške lepo osnažijo, namažejo z oljem in obe-sijo na klin. Nekateri so jih vrgli že itak v — tur-sico. Torej vahtarca! Le lepo se zopet pomiri in za-rad „nemira“ na Dobrni se nič več ne vznemirjaj. Obdrži svoje urednike doma za pečjo, na Dobrni niso tla za tvoje „delovanje“. Za mir na Dobrni bomo že sami poskrbeli. — Povemo še ti na ves glas to, da bodo dobrnski Slovenci za vse tvoje ne-sramne laži, podla obrekovanja in neumno blebe-tanje obračunili z dobrnskimi domačimi in privan-dranimi nemškutarji. Naj se potem zahvalijo pri tebi, ko bodo gladu piskali in jeze skakali po slovenskih tleh! Dobrnske nemškutarije ne bo rešila vahtar-čina jeza in tudi ne še tako „stram“ žendarmacija! Proč bodo, pa je! Slovenski fantje pa bodo tisto pe-sem o „črni zemlji“ peli še bolj korajžno kakor do-slej. Sedaj namreč fantje vedo, da je ta pesem vah-tarci najbolj pri sreči. Vahtarca! Sedaj pa zdrava ostani, na nas pa nikdar ne pozabi! V kratkem bo-demo pojasnili, kje, kako in za kakšno ceno se de-lajo vahtarčini članki iz Dobrne!

c **Dobrna pri Celju.** Dne 11. t. m. je po-tovalni učitelj g. Goričan imel v župnijskem vinogradu na Klanec predavanje, kako je uspešno in dobro re-zati pozeblje trte. Zbranih je bilo kakih dvajset po-slušalcev, večinoma mladeniči bralnega društva. Po-kazal nam je g. Goričan, koliko je letos zimski mrzaz škodoval. Les je lepo zelen, a očesa so mrtva; go-tovo v imenovanem vinogradu 70%. Treba torej le-tos drugače rezati. To predavanje je bilo, kakor že sploh vsa predavanja imenovanega gospoda, jako zanimivo in podučno. Le škoda, da naši kmetje ta-ko malo obračajo taka podučna predavanja strokov-njakov. V kratkem se bo kmetom nudila prilika, vi-deti drenažiranje travnikov, kajti g. župnik je že lani po deželnem kulturnem inženjerju dal napraviti načrte za usušavanje. Dežela prispeva 40% in po-silja brezplačno inženjerja.

c **St. Jurij ob juž. žel.** Zadnje nedeljo smo imeli pri nas dva volilna shoda in sicer se je vršil prvi shod v prostorih katoliškega bralnega društva ob 9. uri dopoldne. Govornik je bil g. Valentin Mikuš, ki je govoril o potrebi organizacije kmetov, o bližnjih volitvah, potem o Kmečki zvezi itd. Po-slušalci, katerih je bilo kroo 70, so govorniku pri-trjevali. Govoril je še nadalje F. Žličar o ceni ži-vijne in poljskih pridelkov sploh. Posestnik Mihael Guzej je govoril, kakšno stališče zavzema Kmečka zveza o šolstvu. — Drugi volilni shod se je vršil popoldne ob 4. uri v dvorani na Kukovčevem.

Predsednik zborovanja je bil kmet J. Koželj. Gosp. Zgank je govoril o programu Kmečke zveze in na podrobno razkladal nje pomen in pravila. Nadalje je govoril o narodni stranki, ker ona pravi, da ni proti veri in duhovnikom. On je pa dokazal ravno nasprotno iz knjižice „Stajerski Slovenci, kaj hočemo?“ Stvarno nam je dokazal, kako se vodi, če se duhovnik ne sme vtikati v politiko, navede vzrodek iz Francoskega. Sicer pa duhovniki puste vse politične stvari, kakor hitro da se stranke zavežejo delovati v katoliškem narodnem duhu. Kako se godi, če se odpravi veronauk iz šole, navede zgled iz Italijanskega. Konečno prebere pismo iz Savinjske doline od odličnega kmeta in župana, ki piše, kako je Narodna stranka „po ovinkih“ dobila podpise za plakate za volilni shod v Zalcu in naznani, da bodo šli volilci iz Savinjske doline s Slovensko kmečko zvezo. Govornik je žel burno odobravanje. Shoda se je udeležilo nad 100 ljudi, med temi se je naštel 89 volilcev. Shoda sta bila sklicana še le v nedeljo in vendar je bila tako sijajna udeležba. Zanimanje za Kmečko zvezo je veliko. — Po volilnem shodu je priredilo tukajšno bralno društvo imeno „Sv. Cita.“ Igra je bila bolj slabo obiskana, ker se je morala vršiti pozneje kakor je bila napovedana radi volilnega shoda. Vendar je bilo nad 100 gledalcev. Igralke, pevci in pevke storile so svojo dolžnost imenitno. Pričakujemo v kratkem zopet kaj!

c Laški trg. Dne 17. t. m. je bil impozantni shod v laški pivovarni. Udeležilo se ga je do 400 volilcev iz celega okraja, celo Dolčani so bili častno zastopani. V imenu Kmečke zveze je kmet Mlakar govoril o nje gospodarskem programu, dr. Benkovič pa o političnem. Navdušenje je bilo velikansko. Nasprotki so po Doberšeku, Grešaku i. dr. skušali motiti, a govornika sta liberalce pošteno okraščila. Med viharim odobravanjem je izjavil župnik Časl, da bodo kmetje volili moža, ki je katoliškega prepričanja, dober narodnjak in ki bo v prvi vrsti zastopal kmečke koristi. Nato je bil imenovan okrajni odbor Kmečke zveze. Svojo podlost so pokazali liberalni Roševci z lepaki, nabitimi po Laškem, na katerih je bila brati stara pesem o laškem konzumu in druge budalosti. Odgovor beri v 11. štev. „Slov. Gospodarja.“ Vse je bilo ogorčeno nad postopanjem liberalcev. Odgovor za to dobijo pri volitvah.

Brežiški okraj.

b Osebna vest. Dr. Ivan Benkovič, odvetnik v Brežicah, se je zaročil z gđc. Mici Šilar v Zagrebu. Čestitamo!

v Okrajni zastop sevniki. Cesar je potrdil g. Mihaela Starkl za načelnika in g. Franca Simončiča za podnačelnika okrajnega zastopa.

b „Politike nič ne razume“ zdravnik dr. J. Strašek v Brežicah, saj tako vedno sam povdarja pri vsaki priliki, pri tem se pa postavlja v prve vrste pri politični agitaciji. Pomilujemo ga in mu želimo, da bi vsaj v drugih strokah več razuma pokazal.

b O zaupniku Slovenske kmečke zveze za brežiški okraj, dr. Ivanu Benkoviču, se trdi v letakih ali povabilih, katere je „narodna stranka“ razpošiljala za zaupni shod dne 14. t. m., da dr. Benkovič kmeta le tedaj pozna, kadar ga potrebuje. Ta zlobnost celjskih gospodov presega že vse meje in se jim bo z obrestmi vrnila. Kaj pa ima dr. Benkovič od tega, da žrtvuje cele dneve, a ne samo čas, ampak tudi novce, zdravje za organizacijo kmečkega stanu? On kot sin kmečkih starišev ravno tako dobro pozna kmečke potrebe kot tisti gosp. v Celju, ki imajo ljubezen do kmeta le v ustih in na jeziku. Ti obrekovalci napravijo kak shod, nekoliko deklamirajo, da so tudi prijatelji kmeta, potem nekoliko pozabavljajo po časopisih; s tem pa je njih dolžnost storjena, kajti v kratkovidnih ljudeh vzbudi misel, da so tudi oni prijatelji kmečkih teženj. Če kdo posluša njihove sladke govore, če kdo bere njih sladke članke po časopisih, potem se morajo seveda ljudem sline cediti po deveti deželi, katero jim obetajo, katero pa sebi žele! Toda kdor te gospode bliže pozna, temu se hitro odpro oči; upamo, da se tudi našemu okraju odpro oči. „Vsiljujejo nam dr. Benkoviča!“ tako kriče ti „narodnjaki“, pravzaprav „patent-narodnjaki“. Kdo pa se bolj vsiljuje nego vi, celjski gospodje? Zakaj pa ste zanesli razdor in razpor v naš okraj, ki je bil na potu mirnega razvoja v narodnem in gospodarskem oziru? Kaj mislite, da ste odrešniki našega okraja? Sedaj pridete po žetev, ko pa je bilo treba sejati, vas nismo poznali! Sedaj razburjate in begate ljudstvo s svojimi medenimi programi, s svojimi sladkimi besedami, ko pričakujete plačila brez truda! Skrbeli bomo, da vas ljudstvo spozna, ne le po besedah, ampak tudi po delih, (katero pa bomo morali z lučjo iskati.) Na svidenje.

Najnovejše novice.

Kandidati „Slov. kmečke zveze“.

Na zaupnem shodu v Celju dne 19. t. m. je nad tisoč zaupnikov Kmečke zveze iz celega celjskega in vranskega okraja proglasilo skoro soglasno kandidatom za državni zbor c. kr. fin. komisarja in veleposestnika dr. Jos. Povaleja.

Na zaupnem shodu pri Sv. Roku nad Šmarjem so dne 19. t. m. zaupniki iz celega šmarnskega okraja soglasno proglasili kandidaturu g. dr. Ant. Korošca.

Istotako je bil g. dr. Anton Korošec proglasen za kandidata od zaupnikov rogaškega okraja.

ki so zborovali dne 20. t. m. pri Sv. Križu pri Slatinah, in od zaupnikov kozjanskega okraja, ki so zborovali isti dan v Kozjem.

Našim cenjenim naročnikom! Prihodnji teden izhaja „Slovenski Gospodar“ dvakrat na teden. Na pošto ga bomo oddali: prvo izdajo v torek zvečer, drugo izdajo v petek zvečer. Naročnina zaradi tega ni večja.

S šole. Za nadučitelja v St. Juriju ob Taboru je imenovan učitelj Ferd. Rosenstein iz Stranice in pri Sv. Marjeti na Dr. polju Avgust Ahč iz Podove. Za učitelja je imenovan na Polzeli Fr. Tušak iz Mozirja.

Kmetijsko društvo za ptujski okraj ima svoj občni zbor dne 25. marca t. l. ob 11. uri v Narodni čitalnici v Ptuj, in se s tem zadržniki opozarjajo, naj se mnogoštevilno udeležijo občnega zbora. Tudi naj vsak zadržnik poskrbi, da pridobi društvu še novih zadržnikov izmed svojih sosedov, saj stroški niso veliki; vsakemu zadržniku treba plačati samo 1 delež po 12 K, katerega pa dobi nazaj, če kdaj iz društva izstopi, in 4 K vstopnine, in vse to enkrat za vselej. Vendar pa nudi društvu svojim zadržnikom mnogo ugodnostij, ker jim priskrbuje vsakovrstna semena, ima v svoji zalogi vsakovrstna umetna gnojila, katerih korist naši kmetovalci tudi že znajo ceniti in jih od leta do leta bolj rabijo. Tudi živinsko sol in klajno apno ima v svoji zalogi, ktere so začeli zadržniki bolj in bolj rabiti, ker so izprevideli hasek, katerega s tem dosežejo. Tudi modro galico za škropljenje vinogradov, gumi za zelino, cepljenje in žveplo za žvepljanje vinogradov priskrbuje združba svojim zadržnikom. Vse te reči pa v najboljši kakovosti in po najnižji ceni. Če pa bi želel kter zadržnik, da bi mu združba priskrbeli še kake druge kmetijske potrebščine, bi tudi to storila, posebno, če bi se število zadržnikov izdatno povečalo.

Iz Griž. Tudi od tukaj se nas je udeležilo precejšno število mož shoda Kmečke zveze v Celju. Dr. Povalec je napravil na nas dober utis. Hvala g. predsedniku shoda, ki nas je s svojim prepričevalnim in v srce segajočim govorom vodil do pravega prepričanja. — Najslabši utis na nas vse so pa napravili pristaši Narodne stranke, ki so ves čas našega shoda kričali na stopnicah pred dvorano in motili govornike. Najhujše kričali so pa potem, ko je bil shod zaključen, spodaj pri vhodu. Med kričaji se je posebno odlikoval ženin Kukec. Marsikateri, ki bi bil poprej volil Robleka, sedaj gotovo ne bo, ker se znajo pristaši stranke, ki ga je postavila za kandidata, tako obnašati! Že tukaj so pokazali, kaj smemo pričakovati, ko bi nas imeli kedaj takele gospodje popolnoma v oblasti.

Sv. Anton v Slov. gor. Nimam navade, odgovarjati na „Stajerčeve“ laži; potem bi moral to malone vsak teden storiti. Laž z napisom: „Kaplan Lasbacher v šoli“ mi pa vendar daje povod, da podam potrebno pojasnilo. Če g. Šijanec ni kaj prav in misli, da sem se pregrešil proti šolskim postavam, zakaj ne naznani tega vsledar višji šolski oblasti. Če sem res dotično dekle kaznoval proti načelom zdravega vzgojeslovja (in kar se mi očitata, je res naravnost barbarsko), zakaj se še do danes ni uvedla proti meni disciplinarna preiskava? Da se še to ni zgodilo, si moram razlagati samo tako: Ali me ima g. Šijanec rad, da tako potrpi z menoj, ali so pa v „Stajerču“ laži, katerih tudi g. Šijanec ne more dokazati. Jože Lasbacher, kaplan.

Iz Cvetkovec pri Ormožu. Ptujski „Stajerc“ sramoti našega župana. Kadar stajercijanci kako hudodelstvo povzročijo, hitro razkričajo tistega kot klerikalca. Poročam vam resnico, kar morem ponudnoma dokazati. Pred nekaterimi leti se je priklatil tat iz Preclave v našo občino po imenu Franc Tušek. Po dnevu je čital „Stajerca“, po noči je kradel kmetom različne stvari. Lansko leto je pa vkradel županu občinski pečat in živinske liste. Potem je ukradel v Ormožu lepo kravo, katere je bila vredna blizu 500 K. Po noči jo je prignal na Ptuj in jo prav rano zjutraj Lutenbergerju prodal za 234 K. Ptujski mesar je napravil dober kup. Lutenberger je kravo takoj zaklal in krava je bila breja. Ravno naš župan g. Andraž Muhič je dokazal, da nihče drugi ni kriv te tatvine, kakor Tušek. Vidiš, lažnjivi „Stajerci!“

Završe pri Grobelno. Minoli teden je preminal Jožef Antolinec v 73. letu svoje starosti. Sveti mu večna luč!

St. Rupert nad Laškem. Kat. polit. društvo za laški okraj je priredilo dne 19. t. m. volilni shod. Udeležba je bila velika in enoglasno so odobrvali program Kmečke zveze.

Krasen molitvenik je izšel v zalogi „Katoliške bukvarne“ v Ljubljani: „Bogu, kar je božjega“ od Fr. S. Finžgarja. Molitvenik je tako lep in ličen, da ga ne moremo dosti toplo priporočati. Cena mu je 1 K do 3 K.

b Bralno društvo v Veržetu priredi na velikonočni ponedeljek v prostorih g. Rožmana „Gregorčičevo slavnost“ s petjem, slavnostnim govorom in deklamacijami. Sodelovanje je obetal tudi tamburaško društvo pri Sv. Križu. Začetek ob 5. uri zvečer. Vstopnina: sedež prve vrste 1 K, druge vrste 70 vin., nadaljne vrste 50 vin., stojlišče 30 vin. Čisti dobiček je namenjen „Gregorčičevemu domu“. Osebnost vabila se ne razpošilja, naj se torej to oznašilo smatra kot vabilo, s katerim se prosi za prav obilno udeležbo.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Gradec.** Finžgarjevega „Divjega lovca“ smo videli v nedeljo dne 10. t. m. pri „Divjem možu“. Upričilo ga je slov. kršč. izobr. društvo „Domovina“. Nabralo se je lepo število graških Slovencev,

ki so bili z uprizaritvijo prav zadovoljni. Želimo društvu vsestranskega napredka in tudi gmotne pomoči iz slov. domovine, da bo moglo z uspehom izvrševati izobraževalno delo med našimi rojaki, ki prihajajo v velikem številu za kruhom v glavno mesto Stajerske.

† **Kako se otroci učijo varčevati.** Mestna hranilnica v Hronovu pri Nahodu na Češkem je lani darovala učencem mestnih šol 144 hranilnih knjižic z vlogo po 1 K, da bi jih vzbudila k varčevanju. Uspeh je bil takoj v prvem letu zelo lep. Ustanovna glavica 144 K je narasla po otroških vlogah v enem letu na 2.117 K 50 vin., s priračunjenimi obrestmi 2.243 K 43 vin. Razun tega je hranilnica napravila kovinske blagajnice z vlogo 3 K. Le teh je tekom leta razdelila šolski mladini 217 in v teh je mladina naštedila 10.086 K 24 vin. Posnemanja vredno!

Listnola uredništva.

Sv. Urban pri Ptuj: Hvala! Prihodnjič bržkone v „Našem Domu“. — F. M.: Kateri kraj? — Iz slovenjegraškega okraja! Prihodnjič! — Rečica: Odgovorimo pisмено! Pozdrave! — Mislinja, Majšperg, Celje, Sv. Urban pri Ptuj, Sv. Miklavž pri Ormožu, Kočno, Sv. Vid, Iz ormoškega okraja: Ni bilo mogote v to številko, pride v torkovo izdajo! Hvala lepa! — Celje: Brez podpisa!

Listnica upravnitva.

Inserate, ki nam dojdejo v četrtek zjutraj, ne moremo več sprejeti. Sprejemajo se samo do srede zjutraj.

Tržne cene

v Mariboru od 16. marca do 21. marca 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	—	—	—
raž		14	80	—	—
ječmen		15	—	—	—
oves		16	60	—	—
koruza		18	25	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		5	—	—	—
slama		4	80	—	—
fišola	1 kg	—	30	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	8	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		2	40	—	—
špeh, svež		1	30	—	—
solje, kisle		—	32	—	—
repa, kisle		—	20	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ „ „ kisle		—	84	—	—
solje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

Loterijske številke.

16. marca 1907.

TRST	23	14	45	35	77
LINC	16	64	25	54	32

Podpisano uredništvo naznanja žalostno vest, da je njen nekdanji sotrudnik, gospod

Anton Kocjan

črkostavec

dne 18. t. m. v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu po dolgi mčni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Svetila mu večna luč!

Uredništvo „Slov. Gospodarja“.

Restavracija „Narodni dom“.

Uljudno naznanjam cenj. p. n. občinstvu, da sem prevzel gornjo restavracijo v najem. Točil bodem samo pristna vina in najboljša budjeviško pivo. Posebno pa opozarjam na izvrstno dunajsko kuhinjo.

Vsak petek sveže morske ribe kakor fogaš itd.

Za ceno in točno postrežbo bodem vedno skrbel.

Za obilen obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem

189 1-1

Rih. Reich.

Katehetje!

Trgovina Cirilove tiskarne priporoča krasne podobe za prvo sv. obhajilo po 6, 14, 16, 20, 30 in 40 vinarjev v razni velikosti. V zalogi ima tudi obhajilne podobe Müllerjeve, Kühlenove i. dr.

Harmonike bom prodajal zelo po ceni do 1. julija, lastni izdelki. Cena je najmanj za 20 K nižja. Fr. Bukšek, izdelovatelj harmonik, Breg pri Ptuj. 180 2-1

Kovaškega učenca 14 do 16 let starega, močnega, takoj sprejme

Anton Močnik, kovač v Lokah, p. Mozirje. 176 2-1

Slaga za grajščino, slov. in nemškega jezika zmožen se takoj sprejme na neko grajščino. Prednost imajo vojaščine prosti. Naclov pove upravnitvo, 177 2-1